

PONITRIANSKE MÚZEUM V NITRE

NA POSTRIEŽKE SO ŠĽACHTOU V REVÍROCH POD TRIBEČOM

VÝSTAVA

26.3.2021 - 31.5.2021

POĽOVAČKA BOLA VŽDY PÁNSKE HUNCÚTSTVO...

Hon na divú zver predstavoval slávnostnú udalosť, zavŕšenie celoročného úsilia starostlivosti o revír. Samotná slávnosť lovu bola starostlivo pripravovaná niekoľko týždňov dopredu. Na poľovke, ktorú usporadúvali majitelia poľovných revírov, sa stretávala elita z regiónu i z celej krajiny.

Výstava *Na postriežke so šľachtou v revíroch pod Tribečom* prináša nové, doposiaľ menej známe informácie o poľovných revíroch nobility bývalej Nitrianskej a Tekovskej župy na priereze rokov 1800 - 1945, nachádzajúcich sa v pohorí Tribeča.

Lesy v pohorí Tribeč, rozprestierajúcom sa medzi Nitrou, Zlatými Moravcami, Topoľčanmi a Partizánskym, boli súčasťou lesného hospodárstva na feudálnych panstvách a šľachtických veľkostatkoch vtedajšieho Rakúsko-Uhorska, v Nitrianskej a Tekovskej župe. Zväčša patrili významným šľachtickým rodom, ako napríklad grófovi Karolovi Forgáčovi, grófom Ľudovítovi, Antonovi a Henrichovi Apponyiovcovi, grófovi Štefanovi Keglevichovi, arcivojvodovi Jozefovi Augustovi Habsburskému, rodinám Thonetovcov z Veľkých Uheriec, Jeszenských z Beladíc a Pustého Chotára, Szentiványiovcov z Beladíc, Keltzovcov z Novej Vsi nad Žitavou, Szirányiovcov z Veľkých Chraštian, barónovi Jánovi Malonayovi z Veľkých Chraštian, barónovi Henrichovi Lindelofovi z Pustého Chotára, grófovi Leopoldovi Edelsheim-Gyulaiovi z Horných Lefantoviec, Bartolomejovi a Albertovi Petőovcom zo Zlatých Moraviec a ďalším. Výstava dokumentuje prehľad o poľovných revíroch, ich lokalizácii a majiteľoch.

Prostredníctvom archívnych materiálov, ako sú **dobové fotografie, genealogické tabuľky a rodové erby, výstava priblíži návštevníkom atmosféru poľovačiek a diplomatických poľovačiek**, vrátane ich hlavných aktérov vo vybraných najkrajších poľovných revíroch situovaných na územiach dnešných Topoľčianok, Oponíc, Kovariet, Veľkých Uheriec, Veľkého Klíža, Horných Lefantoviec, Machuliniec, Mankoviec, Hostoviec, Loviec, Obýc, Kňažíc, Prílep, Zlatna a iných lokalít.

Zaujímavosťou sú aj neznáme informácie o lesnom personále, menách horárov a polesných, sídlach lesných úradov, fotografie obľúbených hájovní, horárni a loveckých chát, či lesnej úzkorozchodnej železnice na panstve v Topoľčiankach.

PONITRIANSKE MÚZEUM V NITRE

Dobovú atmosféru dopĺňa **expozícia salónika v poľovníckom štýle**, v ktorom sa v minulosti zdržiavali majitelia, hostia a rodinní príslušníci. Lovecké trofeje ulovené v rokoch 1918-1936 v revíroch rodiny Apponyiovej dopĺňajú rôzne typy poľovných zbraní, fragmenty výbavy poľovníka, dobové fotografie s poľovníckou tematikou a iné predmety.

Vystavované trojrozmerné predmety pochádzajú zo zbierkového fondu Ponitrianskeho múzea v Nitre a z Tribečského múzea v Topoľčanoch. Kolekcia jedinečných zbierkových predmetov Ponitrianskeho múzea v Nitre s poľovníckou tematikou pochádza predovšetkým z konca 19. storočia a z obdobia prvej Československej republiky. Niektoré lovecké trofeje múzeum získalo zo súkromnej zbierky Jozefa Gabmayera, ktorý patril k významným nitrianskym podnikateľom medzivojnového obdobia a Slovenského štátu.

Autormi výstavy *Na postriežke s uhorskou šľachtou v revíroch pod Tribečom* je kolektív autorov Vladimír Lemeš, Ladislav Vincze, Mário Žáčik, Natália Beláková, Zuzana Vilčeková a Patrícia Žáčiková.

Partnermi výstavy sú Nitriansky samosprávny kraj, Tribečské múzeum v Topoľčanoch, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre, Obec Beladice, Protechnik s.r.o. Zlaté Moravce a Nitrianska organizácia cestovného ruchu.

Na návštevníkov čakajú aj **sprievodné podujatia**, ktoré sú zatiaľ pripravené v online formáte, ako napríklad vzdelávacia a tvorivá dielňa pod názvom - *Práca v lese vtedy a dnes*, ktorá dopĺňa výstavu vybranými typmi reťazových motorových píl zo súkromnej zbierky spoločnosti Protechnik s.r.o zo Zlatých Moraviec a zároveň je spojená s ukázkami mechanizácie, ktorá sa používala a používa pri obhospodarovaní lesa. Zaujímavá bude prednáška na tému ekológie v lesnom prostredí pod názvom *Eko ďalej*, prezentácia výroby loveckých nožov, poľovnícka čítareň, v ktorej odznejú poľovnícke príbehy v podaní hercov nitrianskych divadiel a ďalších zaujímavých ľudí. Pre najmenších návštevníkov a školské kolektívy sú pripravené rôzne interaktívne hry, ale aj expozícia poľovných trofejí.

Aj napriek tomu, že sme kvôli pandemickým opatreniam ešte zatvorení, sme pripravení! Výstavu Vám až do otvorenia budeme prinášať na sociálnych sieťach formou fotoprezentácie, videí a kvízov. Do skorého otvorenia!

V Nitre dňa 26.3.2021

Miesto konania:

Ponitrianske múzeum v Nitre
Štefánikova trieda 1, 949 01 Nitra

Termín výstavy:

26.3.2021 – 31.5.2021

Kontakt:

Zuzana Vilčeková
marketing@muzeumnitra.sk 0948 194 385
www.facebook.com/Ponitrianske-múzeum